

Code No. 22

Total No. of Questions : 41]

[Total No. of Printed Pages : 8

March, 2008

ECONOMICS

(Kannada and English Versions)

Time : 3 Hours 15 Minutes]

[Max. Marks : 100

(Kannada Version)

- ಮೂಲಕನೆಗಳು :**
- i) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಂಡಿಸಲ್ಪ ಬರೆಯಿರಿ.
 - ii) ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರವು ನಿರಂತರವಾಗಿರಬೇಕು.

ಭಾಗ - ಎ

I. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : $10 \times 1 = 10$

- 1) ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (ಅವಿಶ್ವಾಂತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ) ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 2) ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 3) ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದರೇನು ?
- 4) ಸ್ವಾ ಪ್ರಮಾಣದ ಕ್ಯಾರೀಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
- 5) ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂದರೇನು ?
- 6) B.S.N.L. ಅನ್ನ ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
- 7) ಸಹಕಾರದ ಮೂಲತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 8) ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಸಂಗ್ರಹ ಎಂದರೇನು ?
- 9) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 10) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರು ?

[Turn over

ಭಾಗ - ಬಿ

II. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕೂ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ
:

$10 \times 2 = 20$

- 11) ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ದತ್ತಾಂಶಗಳೆಂದರೇನು ? ಅದರ ಎರಡು ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ.
- 12) ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರದ ಅಧಿಕಾರ ತಿಳಿಸಿ. ಅದನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ?
- 13) ಭೂಸವೆತದಿಂದಾಗುವ ನಾಲ್ಕು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 14) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಶೇಷತಾ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೇನು ? ಅದರ ಎರಡು ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 15) ತಯಾರಿಕಾ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳು ಸೇವಾ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ ?
- 16) ನಗದು ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ನೈಜ ಕೂಲಿಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 17) ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯ ಅಧಿಕಾರ ತಿಳಿಸಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ.
- 18) ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
- 19) ಹಣದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕರೆ ಹಣದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 20) ಭಾರತದ ವಾಯು ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 21) ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘರ್ಷನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- 22) ಸಂದಾಯ ಬಾಕಿ ಎಂದರೇನು ? ಅದರ ಎರಡು ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ.

ಭಾಗ - ಸಿ

III. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎಂಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕೂ ಹದಿನ್ಯೇದು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

$8 \times 5 = 40$

- 23) ಸ್ತುಂಭ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ಸ್ತುಂಭ ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ :

ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆ	1951	1961	1971	1981	1991	2001
ಜನಸಂಖ್ಯೆ	117	142	177	216	278	324

- 24) ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 25) ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತೀಗಮನಾರ್ಥಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 26) ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಅದರ ವಿವಿಧ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 27) ಭಾರತದ ಕ್ಷಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಸುಗ್ರಿ-ಪೂರ್ವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.
- 28) ಕಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳೇಂದರೇನು ? 2ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಅಂಶೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ನುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 29) ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- 30) ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜಂಧನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
- 31) ಭಾರತದ ಆಮದು ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- 32) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ರಘು ಉತ್ತೇಜನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 33) ಕೋಶೀಯ ನೀತಿ ಎಂದರೇನು ? ಕೋಶೀಯ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 34) ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಮಂಡಳಿಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಭಾಗ - ಡಿ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನವರ್ಗಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕೂ ನಲವತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ
ಉತ್ತರಿಸಿ : 2 × 10 = 20

- 35) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 36) 1991ರ ಕೃಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಿ.
- 37) ಭಾರತದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕನ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 38) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಭಾಗ - ೪

V. ಈ ಕೆಳಗಿನವರ್ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕೂ ಹದಿನ್ಯೇದು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ
ಉತ್ತರಿಸಿ : $2 \times 5 = 10$

39) ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಭಾರತದ ವಾಸ್ತವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ PQLI ಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ :

ಸೂಚಕಗಳು	LER	IMR	BLR
ವಾಸ್ತವ ಮೌಲ್ಯ	65 ವರ್ಷಗಳು	60 / 1000 ಕ್ಕು	65%

40) ಭಾರತದ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ರೈಲ್‌ ವಲಯಗಳನ್ನು ಅವಗಳ ಪ್ರಥಾನ ಕಬ್ಬೀರಿಗಳ ಸಹಿತ ಪಟ್ಟಿ
ಮಾಡಿ.

41) ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೈ-ರೇಖಾಚಿ
ತ್ರೇವನ್ನು ರಚಿಸಿ :

ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬುಗಳು	ಅಂದಾಜಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ (ಹೈ-ರೇಖಾಚಿತ್ರೇವನ್)
ಒಡ್ಡು ಪಾವತಿ	22
ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ	18
ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚ	16
ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚ	14
ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಯ ಪಾಲು	12
ಸಹಾಯ ಧನ	07
ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವ್	06
ಯೋಜನೇತರ ನೆರವ್	05

(English Version)

Note : i) Write the question numbers legibly in the margin.

ii) Answer for a question should be continuous.

PART – A

I. Answer the following questions in *one* sentence each : $10 \times 1 = 10$

1. Give the meaning of the term 'sustainable development'.
2. State the meaning of unemployment.
3. What are multipurpose irrigation projects ?
4. Define small scale industry.
5. What is meant by women empowerment ?
6. Expand B.S.N.L.
7. Mention the basic principle of Co-operation.
8. What is Foreign Exchange Reserves ?
9. State the meaning of public debt.
10. Who is the present Chairman of National Planning Commission ?

[Turn over

PART – B

II. Answer any *ten* of the following questions in about *four* sentences each :

$$10 \times 2 = 20$$

11. What is secondary data ? Name its two sources.
12. State the meaning of literacy rate. How is it measured ?
13. Mention four effects of soil erosion.
14. What is meant by public distribution system ? Mention its two defects.
15. How are the manufacturing industries different from service industries ?
16. Distinguish between Money wage and Real wage.
17. State the meaning of Social Security. Mention any two social security measures.
18. List the important harbours of India.
19. Bring out the differences between Money Market and Call Money Market.
20. State the reforms in air transportation in India.
21. Write four objectives of World Trade Organisation.
22. What is Balance of Payments ? Name its two accounts.

PART – C

III. Answer any *eight* of the following questions in about 15 sentences each :

$$8 \times 5 = 40$$

23. State the types of Bar diagram. Draw a bar diagram by using the following data :

Census Year	1951	1961	1971	1981	1991	2001
Density of Population	117	142	177	216	278	324

24. Differentiate between Economic Growth and Economic Development.
25. Write a note on the occupational distribution of population in India.
26. State the meaning water conservation. Explain its various measures.
27. Describe the pre-harvest technology adopted in Indian Agriculture.
28. What are labour reforms ? State the recommendations of 2nd National Commission on Labour.
29. Examine the two Socio-Economic Status of Women Labour in India.
30. Analyse the non-conventional sources of energy.
31. Discuss the composition of India's imports.
32. State the export-promotion measures undertaken by the Govt. of India.
33. What is Fiscal Policy ? Write a note on the Fiscal Sector reforms.
34. State the formation and functions of the State Planning Board.

PART – D

IV. Answer any *two* of the following questions in about 40 sentences each :

$$2 \times 10 = 20$$

35. Explain the National Programmes of Employment Generation and Poverty Alleviation in India.
36. Elucidate the strategy for Industrial Development of 1991.
37. Explain the various functions of Reserve Bank of India.
38. Explain the sources of revenue of the Central Government.

[Turn over

PART – E

V. Answer any two of the following questions in about 15 sentences each :

$$2 \times 5 = 10$$

39. Calculate PQLI by using the given actual values :

Indicators	LER	IMR	BLR
Actual values	65 Years	60 per 1000	65%

40. List any 10 Railway zones of India with their Headquarters.

41. Draw a pie-diagram by using the following data of Central Govt.

Expenditure :

Items of Expenditure	Proposed Expenditure (in paise)
Interest Payments	22
Central Plan Expenditure	18
Non-Plan Expenditure	16
Defence Expenditure	14
Share to State Govt. in Central Taxes	12
Subsidies	07
Central Assistance to UT's and States	06
Non-Plan Assistance	05

